

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Difficultas II. Eademne species materia in corporibus cœlestibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

RESPONDET Arriaga: ad res multiplicandas, necessarium est positivum fundamentum, ad negandam autem eorum multiplicatam, non est tale fundamentum requisitum. Cum ergo nullum sit positivum fundamentum, affirmandi hanc multiplicatam materiam, erit ratio sufficiens negandi illam.

OBJICITUR 2. Si possibilis esset, materia specie distincta, à nostrate, esset etiam hæc, quæ foret determinata nonnisi ad unam formam; sed hæc non esset specie distincta, non enim esset ratio, ut si posset recipere unam formam, non posset recipere aliam, cum non major requiratur virtus, ad unam formam recipiendam, quàm ad aliam.

RESPONDETUR. Ex essentiali determinatione nonnisi ad unam formam, (quæ possibilis est) impediretur, ne ullo modo, posset recipere aliam formam, defectuque ordinis ad illam. Si illi nihilominus uniretur forma, uniretur ita, sicut uniretur albedo Angelo; & sicut quævis non requiratur major virtus ad rugiendum, quàm ad ratiocinandum, neque tamen homo rugire potest ita non ex imbecillitate virium oriretur, quod non posset aliam formam, dicta materia recipere, sed ex intrinsecis prædicationibus, ordinem dicentibus, nonnisi ad hanc formam.

OBJICITUR 3. Imperfectissimo ente, imperfectius dari non potest, etiam divinitus; aliàs hoc ipso, non esset illud primum imperfectissimum: sed materia est Ens imperfectissimum. Ergo.

RESPONDETUR. Saltem possibilis est materia perfectior hac nostrate: ad verificandam autem hanc conclusionem, sufficeret, vel sic, posse illam multiplicari. Rursus, si possunt dari duæ species & perfectiones æquales, cur etiam non poterunt dari duo entia in imperfectione æqualia? imperfectissimaque est materia præfens, non per exclusionem magis adhuc imperfectiabilis, sed est substantia imperfectissima, inter eas, quæ dantur. Ex Suar. etiam D. 13, S. 11. N. 2. dici potest, quod Ente imperfectissimo, quoad genus, possit dari imperfectius, non quoad genus, sed quoad speciem, licet Ente imperfectissimo, & quoad genus, & quoad speciem, imperfectior species, dari non possit; jam autem Materia, est quid imperfectissimum, quoad genus, est enim imperfectior Entibus completis, formis substantialibus, &c. sed non est imperfectissimum, quoad speciem.

INSTABIS. Actui puro, qui est Deus, non potest dari similis in specie Actus purus, estque Deus Ens perfectissimum, per exclusionem alius parisi. Ergo neque potentia puræ, potest similis dari in specie potentia pura.

RESPONDETUR. Disparitatem esse: quia pro Unitate Dei, stat demonstratio, petibilis ex independentia in gubernando, a seitate, in fin-

tate exhauriente plurificationem &c. nulla autem similis ratio pugnat pro materia.

DIFFICULTAS II.

Eademne specie Materia in corporibus celestibus?

PRÆMITTO primò. Non esse ullam demonstrativam rationem celos defacto compositos esse, ex materia, quæcunque tandem illa sit, & ex forma, supposito quod esset possibile corpus simplex, de quo infra. Est præmissum durandi, Gabrielis, Ballo, & aliorum apud Conim. lib. I. de celo q. 4. a. 1. licet oppositum graves viri censeant, vide Suar. Disp. 13. Sect. 16. n. 2.

RATIO. Præmissi est, quia nulla potest adferri demonstratio in oppositum.

DICES I. Celos esse corruptibiles, & fides & ratio docet. Ergo debent esse compositi, ex Materia, & Forma.

RESPONDETUR. Celos esse corruptibiles, nonnisi ab extrinseco, corruptibilitas autem ab extrinseco, non arguit compositionem, sicut nec arguit in Angelis. Corruptio autem ab intrinseco, arguit compositionem, quia arguit pugnam qualitatum contrariarum, quæ sunt instrumentum materiam, ad nanciscendum aliam formam, corpus autem simplex, corruptibile esset ab extrinseco.

DICES secundò. Cui convenit passio necessaria corporis compositi, ex materia & forma, celis autem convenit motus, qui est, necessaria passio corporis compositi.

RESPONDETUR. Motum, qui fit per generationem substantialem, necessario supponere materiam, & formam, supponit enim commune subjectum, amissa præcedenti forma idque ob rationem aliàs adlatam: sed motus accidentalis, & ab extrinseco, non supponit hanc compositionem, hinc si daretur corpus simplex, posset moveri ab Angelo, sicut moventur Cæli.

DICES tertio. Quantitas & densitas celorum, sufficienter in illis ostendunt compositionem, ex materia & forma.

RESPONDETUR quod non: Quia quantitas est passio ipsiusmet materiam, quæ tamen non est composita: densum etiam licet definiatur per id, quod habet parum de quantitate, multum de materia, tamen ne hoc arguit compositionem, sed tantum arguit aliquid illic materiale.

PRÆMITTO secundò. Nec pro contrario, nempe celos non esse compositos ex materia, & forma, ul-
la adfertur demonstratio.

† i

RATIO

RATIO Præmissi, solutio objectionum.

DICES 1. In cognitionem materiæ, Philosophi non venerunt, nisi per viam mutationis, in cœlis nullum est vestigium transmutationis. Ergo nec materia.

RESPONDET Suarez: Quod primò venerint Philosophi in cognitionem materiæ, per transmutationem, postea tamen à pari argumentando, innitendoque huic principio, quod nulla sit necessitas diversificandæ speciæ materiæ intulerunt, illam esse, ubique ejusdem speciæ, & advertendo, quod etiam in cœlis sunt accidentia, supponentia materiam, intulerunt, etiam dari in iis materiam.

DICES 2. Natura nihil facit frustra: hæc compositio esset frustra, quia compositio ex materia & forma, est propter generationes & corruptiones, Cœlis autem generari & corrumpi non convenit.

RESPONDET Suarez. Compositionem ex Materia & Forma, factam esse propter generationes, & corruptiones, non tanquam propter adæquatam rationem, sed tanquam propter finem extrinsecum. Finis autem intrinsecus, istius unionis, inter materiam & formam, est ipsa, substantiæ completæ compositio. Dici enim potest, corpora cœlestia, esse corruptibilia, quantum à parte materiæ, licet sint incorruptibilia, ratione formæ inamissibiliter Unitæ.

DICES 3. Non sunt multiplicanda Entia, sine necessitate; sed nulla est necessitas, hujus compositionis.

RESPONDETUR. Posito, quod cœli non sint compositi, multiplicantur Entia, quoad speciæm, quia ponetur species corporis simplicis, quæ varietate sua conducere pulchritudini universi.

PRÆMITTO tertio. *Spektatâ auctoritate probabilius est, Cœlos esse ex materia & forma compositos.* Ex Philosopho enim sic argui potest; Corpora naturalia sunt corpora, composita ex materia & forma, quia ille 2. Physic. c. 1. & 2. censet naturam, non nisi Formam esse & materiam, sed Cœli sunt corpora naturalia, ut sentit Lib. 1. de Cœlo c. 2. Ergo cœli sunt corpora composita. Locus autem, qui in 8. Metaphysic. tex. 14. citatur in oppositum, non plus vult, quàm quod ex subjectis, transmutationi obnoxiiis, clariùs colligatur, dari materiam. Posito autem, Cœlos constare materiâ.

PRÆMITTO quartò. *Non esse ullam convictivam rationem, quod Cœli non habeant materiam, speciæ eandem, cum sublunaribus.* Quæ enim hujus demonstratio est Præmissum, contra Suarez. Disp. 13. Sect. 11.

DICES 1. Si Cœlum esset ejusdem materiæ, cum elementaribus, sequeretur, cœlos esse corruptibiles, haberent enim materiam, appeten-

tem alias Formas, qui appetitus, est radix corruptionis.

RESPONDETUR. Cœlos esse remotè corruptibiles, non verò proximè, quia habent Formam indefectibilem, & indefectibiliter unitam; & sicut materia, de se capax penetrationis, redditur accessu quantitatis impenetrabilis: cur non reddetur etiam materia cœli, de se capax corruptionis? cur inquam non reddetur, accessu Formæ indefectibiliter unitæ, incorruptibilis proximè? præcipuè, cum etiam de se materia sit incorruptibilis.

INSTABIS 1. Virtus ista, quæ debetur Formæ indefectibiliter unitæ, non est infinita. Ergo superari poterit à Sphæra ignis, cœlis subjectâ.

RESPONDETUR. Etiam virtus materiæ, speciæ distinctæ, non esset infinita, superari ergo poterit, & sicut virtus, quæ unit quantitatem materiæ, est virtus finita, neque tamen ab agente naturali separabilis est à materia; quod si illa inseparabilitas quantitatis, rejiciatur non in infinitatem virtutis, sed in conditionem agentium, & ipsius Formæ, quæ est quantitas, idem in præsentia dici poterit. Agnoscit ipse Suarez, Loco citato num. 17. faciliorem & nobiliorem esse modum, ostendendi incorruptibilitatem cœlorum, si cœlum non per resistantiam qualitatum, sed per intrinsecam, & substantialem compositionem, sit incapax peregrinarum Formarum. Nostra autem Responsio salvat etiam incorruptibilitatem cœlorum, per indefectibilem unionem, & materiæ de se incorruptibilis, & Formæ indefectibilis, & sicut in resurrectione Corporum unio indefectibilis, faciet corpora incorruptibilia; Humanitas item Christi, terminata verbi personâ, est indefectibiliter terminata, quamvis humanitas ex se, sit capax propriæ substantiæ, idque propter unionem indefectibilem, ita & in præsentia, idem dicendum.

INSTABIS secundo ex Suarez. Ista indefectibilitas unionis, arguit hanc materiam, non esse ejusdem speciæ, cum nostrate, quia potentia distinguuntur per actus; sed forma cœli illo modo informans, est actus longè diversæ rationis, à forma corruptibiliter unita. Ergo.

RESPONDETUR. Argumentum, si ut sonat, accipiatur, probabit multum, adeoque nihil: quia probabit, cum formæ substantiales sublunarium sint speciæ distinctæ, cumque animæ beatorum sint uniendæ, unionem indefectibilem in omnibus his casibus, fore distinctam speciæ materiæ. Potentiæ etiam extrinsecè specificantur, per suos actus, hinc potentiarum non arguent multipliciter, sed illam arguet ipsamet entitas, exigens has, vel illas habitudines; non nego tamen, quod per actus, tanquam per aliud notius, diversificentur potentiæ.

DICES 2. Si materia cœli est ejusdem speciæ cum nostrate, sequitur esse cœlos generabiles.

biles: esset enim v. g. aër, capax formæ Solis, appeteret enim materia aëris formam Solis, sicut & alias formas, hic autem appetitus causat generabilitatem.

RESPONDETUR. Communiter materiam aëris, esse capacem formæ Solis, sed remotissimè, quia deest agens, quod producat formam Solis; & certè cum videamus aliquas Formas esse, quæ producunt, & generant sibi similes formas, ut ignis ignem, & cum videamus aliquas formas, quæ non generant sibi similes, ut adamas non generat alium adamantem, nec albedo aliam albedinem, habemus rationem dubitandi; an Sol, sit de genere formarum productum sibi similem Formam? & ut accenseatur Sol inter formas, quæ non generant sibi similem, habetur sufficiens fundamentum, quia scilicet nulla experientia, & nulla ratio, hanc vim, Soli tribuit. Deinde, quia formæ, quæ sunt magis resistivæ, minus sunt sui multiplicativæ, ut videmus in adamante, ferro, &c. cum ergo maximè resistiva sit forma cælestium corporum, sufficienter colligimus, non esse generativam. Deinde vis productiva, sibi similis formæ, est provisà à natura, ut restituat sese naturam in suis bonis, hoc est formis, quæ, quia perpetuò durare non possunt, successione suà, incorruptibilitati student: cum ergo forma Solis, & cælestium sit indefectibilis, & indefectibiliter unita, hinc illi non debuit provideri, à natura, vis alijs formæ productiva. Denique sunt aliquæ formæ, quæ, mortuo ut ita dicam modo, informant sua subiecta, qualis est forma adamantis, vitri, lapidis &c. aliæ autem informant, vivo modo, ut forma plantæ, seminis, bruti. Et sicut mortuus nullum habet proprium motum, quò moveatur, propter carentiam vitæ, quæ est exercitium motus; ita & formæ, quæ mortuo modo informant, nullum habent motum, consequenter, nec activitatem, quæ sit productiva alijs formæ. Porro eæ formæ, mortuo ut ita dicam modo, suum subiectum informant, quæ nisi ab extrinseco immutentur, alterentur, corrumpantur, natæ sunt non dimittere suam formam: & sic forma adamantis, ita unitur adamanti, ut nisi aliunde alteretur, semper sit duratura. Cum ergo, mortuo, ut ita dicam modo, Forma cælestis informet sua corpora, & cum ab extrinseco naturali agente immutari non possit, non debetur ei etiam activitas, quæ est proprietas formæ, vivo ut ita dicam modo, suum subiectum informantis. Quod si Sol non potest producere alium Solem, nec quodquam aliud agens, ostendi sine fictione poterit, ejusdem productivum, quod si nullum sit agens productivum formæ Solis, nonnisi remotè erit capax aër, formæ Solis.

INSTABIS I. Ergo potentia ad formam So-

lis erit otiosa, nullum enim ei responderet agens naturale.

RESPONDETUR. Nullum datur agens naturale, productivum animæ rationalis, & tamen non est potentia otiosa, ad animam rationalem, sufficitque ne sit otiosa illa potentia, si respectu aliarum formarum habeat agentia naturalia productiva formarum, & si respondeat in illa materia habitudo ad prædictam Formam, Deo tanquam auctore universi, volente illam ponere.

INSTABIS 2. Non requiritur vis infinita, ad producendum alium Solem: Ergo supposito, quòd materia nostras, sit capax talis Formæ, generari poterit Sol.

RESPONDETUR. Non ob defectum infinitatis, negari Soli vim generativam alius Solis, sed ob rationes prædictas.

INSTABIS 3. Rejicimus hanc incorruptibilitatem & ingenerabilitatem, in conditionem Formæ, & cur non in conditionem materiæ?

RESPONDETUR. Sola conditio materiæ non est ad hoc sufficiens, nam de facto materia est ingenerabilis, & incorruptibilis, nec tamen facit, ne alia generentur & corrumpantur, hinc defectus generabilitatis & corruptibilitatis rejici deberet, in formas; quod si possit rejici in illas solas, melius fiet, quia non multiplicabuntur entia sine necessitate.

DICES 3. cum Arriaga: Perfectius intelligitur incorruptibilitas Cæli, si illius materia sit incapax Formæ alius: Ergo defacto illa constat.

RESPONDETUR. Negando Antecedens, non enim perfectius intelligitur, quia non intelligitur, salvo hoc principio, non sunt multiplicanda &c. potest autem salvari hæc incorruptibilitas, per solam Formam inamissibiliter unitam, & verum quidem est, magis proportionari materiam capacem, nonnisi unius formæ, cum forma inamissibili, spectatà proportionem, in ratione actus & potentiae; sed non magis proportionari, ad vim arguendi: nam inamissibilitas Formæ non arguit diversitatem materiæ, sicut nec arguet in beatis, nec amissibilitas Formæ, arguit defacto corruptibilitatem materiæ; imò cum Forma inamissibili, magis proportionatur materia, utpote incorruptibilis, quàm cum formis sublunariis corruptibilibus.

DICES 4. cum Conimbr. Non congruebat Deo, ut materiæ cælesti daret appetitum ad alias Formas, & tamen illam impediret ab afsecutione boni, quod desiderat, hoc est ab afsecutione aliarum formarum.

RESPONDETUR. Retorquendo argumentum de forma multorum sublunarium, quæ à Creatione mundi non amiserunt, neque ad finem amittent suam formam; itemque de

† i 2 corpo-

corporibus beatorum. Non est autem inconveniens, habere appetitum impeditum, affectione boni inamissibilis, præcipue, si ita deponatur bonum universi. Deinde quia non censetur aliquis, impediri à consecutione boni, si id per pauca habet, ad quod per plura evaderet, sicut non censetur aliquis impediri, à consecutione duorum imperialium, si illi detur unus Hungaricus. Porro hoc bonum, quod est in varietate formarum, est inter alia perpetuitas, complebilitas per formam, cui consultum inamissibiliter unita Forma.

DICES V. in oppositum esse auctoritatem Aristotelis.

PRIMUS LOCUS ex primo de Generat. Tex. 53. & 83.

RESPONDETUR. Non multum curari debere in hac materia, auctoritatem Aristotelis, quia hic agnovit, etiam à Deo incorruptibiles Caelos; vel certe, illò locò, solum vult, ea communicare in eadem numero materia, quæ ad invicem agunt & patiuntur, eadem enim numero manet materia, sub utroque mutationis extremo; sed non negat, communicare in eadem specie materia, etiam ea, quæ non agunt, nec patiuntur ad invicem: vel solum vult, in talibus, signantibus eandem esse materiam.

SECUNDUS LOCUS est ex 3. Metaph. Tex. 15. ubi ait, non esse eadem principia rerum corruptibilem & incorruptibilem, nisi eadem genere.

RESPONDETUR. Loqui Aristotelem de Formis, quæ non eadem, corruptibilem & incorruptibilem.

TERTIUS LOCUS, ex 1. Metaph. tex. 10. quæcunque, inquit, mutantur, materiam habent, sed diversam. Subsumo: Caeli non mutantur. Ergo habent materiam diversam.

RESPONDETUR. Loqui illic Aristotelem de diversitate petibili à Formis, succedentibus in mutatione.

DICES PRIMÒ. Genes. 1. dicitur: Deum creasse à principio cælum & terram, ubi nomine cæli, cælum Empyreum, nomine terræ, materia prima intelligitur, ex qua reliqua omnia; Hinc colligitur, saltem Empyreum habere materiam distinctam, licet reliqui cæli habeant eandem materiam.

RESPONDETUR. Negando, nomine Cæli, venire cælum empyreum, quia de facto Scriptura utitur verbo tali in Hebraico, nempe Samaim, quod pluraliter significat, imò caret singulari, & id etiam innuit Psal. CI. Initiò tu Domine terram fundasti, & opera manuum tuarum sunt cæli: unde quando posterioribus diebus dicuntur creata, Sol, Luna, Stellæ, non intelligendum est, esse creata, quoad substantiam, sed quoad accidentalia munera, quod etiam innuit Augustinus 11. de Civit. cap. 33. Nego item nomine terræ venire materiam

primam, nemo enim dicit Solem ex terra creatum.

DICES SECUNDÒ. Augustin. lib. 12. Confess. c. 8. ait: Omnia producta à Deo ex materia informi.

RESPONDETUR. Concedo, omnia producta ex materia informi, sed nego, quòd ex eadem specie: nam concessis materiis distinctis specie, adhuc verificabitur, singula producta ex materia carente Forma.

DICES TERTIÒ. Sapient. 11. habetur: Manus tua creavit Orbem terrarum ex materia informi.

RESPONDETUR. Non dicit Scriptura, esse creatum orbem ex materia informi ejusdem speciei; deinde nomine materia non venit illic materia prima, sed significantur corpora simplicia, ex quibus Deus mundum creavit, eò modo quò lapides & ligna dici solent materia domus. Unde dicitur illa materia informis, non informatate substantiali, sed informatate accidentali, hoc est, propter carentiam lucis, motus, &c. *His Præmissis*

DICENDUM EST. Non satis constare, an materia omnium corporum sit eadem specie.

PROBATUR. Quia licet possit non tribui celestibus materia diversa specie, quia tamen nescimus, per auctoritatem, quid in hoc genere voluerit Deus, non possumus quidquam concludere.

DIFFICULTAS III.

De ingenerabilitate & incorruptibilitate Materiae.

PRÆMITTO PRIMÒ. Interdum sumitur nomen ingenerabilis, pro improducibili, & sic falsum est, Materiam primam esse ingenerabilem; de facto enim producta est. Nomen etiam incorruptibilis interdum sumitur, pro inannihilabili: de fide autem est, materiam posse annihilari.

PRÆMITTO SECUNDÒ. Interdum sumitur nomen generabilis & corruptibilis, pro eo, quod generatur & corrumpitur, & in isto sensu, materia non est ingenerabilis & incorruptibilis, est tamen generabilis & corruptibilis, ut vocant subjectivè; in ea enim omnes generationes & corruptiones peraguntur, hocque voluit Aristot. 8. Metaphys. 4. & 12. Metaph.

PRÆMITTO TERTIÒ. Nomen ingenerabilis potest sumi pro eo, quod non est producibile dependenter à subjecto vel in subjecto, & nomen incorruptibilis pro eo, quod non potest naturaliter desinere, appellant vulgò hanc ingenerabilitatem & incorruptibilitatem terminativam, hoc est Ens, quòd non possit ge-